

Bruxelles, den 23. februar 2026
(OR. en)

6343/26

SOC 84
EMPL 35

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Bryde fattigdommens onde cirkel: udvikling af personcentrerede støtte- og aktiveringstjenester – <i>Udveksling af synspunkter</i>

Vedlagt følger til delegationerne en styringsnote fra formandskabet om ovenstående emne med henblik på udvekslingen af synspunkter i EPSCO-Rådet den 9. marts 2026.

BRYDE FATTIGDOMMENS ONDE CIRKEL: UDVIKLING AF PERSONCENTREREDE STØTTE- OG AKTIVERINGSTJENESTER

Bryde fattigdommens onde cirkel

I 2025 bekræftede kommissionsformand Ursula von der Leyen i sin tale om Unionens tilstand på ny Unionens langsigtede vision og understregede, at Unionen vil fremlægge sin plan for at bidrage til at udrydde fattigdom senest i 2050¹. Opfyldelsen af dette overordnede mål i Unionen udfordres af det vedvarende pres på leveomkostningerne, de makroøkonomiske udfordringer og den finansielle usikkerhed.

Langvarige udfordringer såsom fattigdom blandt personer i arbejde, stigende begrænsninger vedrørende bolig og prisoverkommelighed samt et betydeligt antal familier med børn, der oplever fattigdom, illustrerer dette spørgsmåls flerdimensionelle karakter. Dette understreger behovet for mere omfattende og effektive politiske tiltag. Disse tiltag omfatter ikke blot at yde tilstrækkelig indkomststøtte til dem, der har behov for det, men også at fremme aktiv inklusion og adgang til væsentlige tjenester. Fattigdom, der opleves tidligt i livet, har fortsat dybe og varige virkninger både på individuelt og samfundsmæssigt plan, hvilket fører til større uligheder i den sociale deltagelse, og forstærker samtidig det forhold, at ugunstige vilkår går i arv fra generation til generation. Vi har derfor brug for stærkere forebyggende mekanismer, der kan mindske sandsynligheden for, at mennesker overhovedet ender i fattigdom, og samtidig modvirke, at fattigdom nedarves fra generation til generation.

Udvikling af personcentrerede støtte- og aktiveringstjenester

Støtte- og aktiveringstjenester, der er personcentrerede, har vist sig at være effektive metoder til at bekæmpe sociale uligheder og sætte personer i stand til at udvikle deres fulde potentiale.

¹ Tale om Unionens tilstand 2025.

En styrkelse af investeringerne i integrerede støttetjenester af høj kvalitet og med tilstrækkelige ressourcer – herunder tjenester vedrørende social inklusion (f.eks. socialt arbejde, rådgivning, coaching, mentorordninger, psykologisk støtte og rehabilitering) og andre generelle støttetjenester, herunder førskoleundervisning og børnepasning, sundhedspleje, langtidspleje, uddannelse og boliger – er afgørende for at bekæmpe de strukturelle årsager til fattigdom og bryde den onde cirkel med ugunstige vilkår.

Det er afgørende at prioritere politikker, der fremmer tidligt engagement og personlig bistand, herunder individuel vurdering af færdigheder, karriererådgivning og målrettede uddannelses- eller omskolingsmuligheder, der er tilpasset arbejdsmarkedets behov. For at aktiveringspolitikkerne skal være effektive, er det vigtigt, at de udformes med udgangspunkt i den enkeltes mål, evner og sociale kontekst, idet det anerkendes, at selvbestemmelse, sociale forbindelser og tro på egen formåen er afgørende for at bryde udstødelsescirklerne. En personcentreret model fremmer også værdighed, autonomi og valgmuligheder.

Samtidig kræver det samarbejde på tværs af sektorer – såsom sociale tjenester, sundhed, uddannelse, beskæftigelse og boliger – for at bryde fattigdommens kompleksitet samt problemfri adgang for enkeltpersoner til det, de har brug for, "under ét tag" eller gennem koordinerede henvisningssystemer. Det er især vigtigt at styrke forbindelserne mellem de sociale beskyttelsessystemer og de offentlige arbejdsformidlinger sideløbende med incitamenter, der gør overgangen til arbejde økonomisk gennemførlig og holdbar. Sådanne understøttende tilgange fremmer ikke kun integrationen på arbejdsmarkedet, men bidrager også til bredere social deltagelse, lige muligheder og social samhørighed.

Endvidere bidrager inddragelse af lokale organisationer, peerstøttegrupper og græsrodsaktører til at sikre, at tjenesterne er skræddersyede, målrettede og tilgængelige. Lokalsamfundsbaseerede modeller fremmer også gensidig støtte og social kapital, som er afgørende faktorer for bæredygtig inklusion.

For at opnå de bedst mulige resultater skal interventioner opbygge tillid, mindske internaliseret stigmatisering og øge handlingsmulighederne, så der opnås virkningsfulde sociale resultater i overensstemmelse med den grønne og den digitale omstilling.

Den første "EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom" nogensinde i første halvdel af 2026 forventes at styrke og fremhæve betydningen af personcentrerede støtte- og aktiveringstjenester. Selv om der er gjort visse fremskridt hen imod 2030-målet om at mindske fattigdommen, er det generelle tempo fortsat langsomt. Fattigdom rammer fortsat i uforholdsmæssig høj grad kvinder, børnefamilier og personer i sårbare situationer, hvilket understreger, at det haster med mere sammenhængende, målrettede og fremadrettede foranstaltninger. Det er bydende nødvendigt, at politikkerne er effektive, supplerer støttetjenesterne og omfatter forebyggelsesorienterede tilgange. Styrket politisk sammenhæng og koordinering på både EU-plan, nationalt plan og regionalt plan, herunder gennem det europæiske semester, er afgørende for at sikre, at ingen lades i stikken.

Formålet med udvekslingen af synspunkter

I betragtning af ovenstående opfordres ministrene til at udveksle synspunkter om effektive politikker til at bryde fattigdommens onde cirkel med særlig vægt på den rolle, som personcentrerede støtte- og aktiveringstjenester spiller. Drøftelsen har til formål at gøre det lettere at undersøge overgangen fra rent økonomiske ydelser til holistisk og støttende personlig bistand og naturalieydelser. I den forbindelse bedes ministrene overveje, hvordan sociale beskyttelsessystemer og aktiveringstjenester bedre kan tilpasses i retning af autonomi, social inklusion og beskæftigelse.

Spørgsmål til drøftelse

På denne baggrund opfordres ministrene til at overveje følgende spørgsmål:

- 1. Hvilke foranstaltninger er I ved at gennemføre, som effektivt har styrket personcentrerede støtte- og aktiveringstjenester for at forebygge fattigdom og/eller social udstødelse?*
- 2. Hvordan kan personcentrerede støtte- og aktiveringspolitikker integreres i den kommende første EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom nogensinde?*